

! Avís de sequera: s'ha activat el protocol de sequera en fase d'alerta.

Sant Andreu

L'AJUNTAMENT

SERVEIS I TRÀMITS

GUIA DEL DISTRICTE

EL DISTRICTE I ELS SEUS BARRIS

CONEIXEU EL DISTRICTE

CONTACTE

Inici / Últimes notícies / 'De tard o de primer, carnestoltes pel febrer' i 24 refranys més sobre carnaval

'De tard o de primer, carnestoltes pel febrer' i 24 refranys més sobre carnaval

28/01/2024 - 08:06

'Carnestoltes quinze voltes i Nadal fos cada mes, que cada dia fos Pasqua i la Quaresma mai vingués'. Aquesta dita popular descriu molt bé quines són les festes més estimades del calendari i carnaval les encapçala. Aquesta festa, caracteritzada per la transgressió, l'intercanvi de papers, la gresca i la rauxa també és una de les més estimades del refranyer. A vegades descriu simplement les característiques de la festa, però, essent com és una bona eina moralitzant, el refranyer també dedica molt d'espai a explicar que les conseqüències de tants excessos poden ser nefastes.

Carnaval, festa sense llei

Quan és carnestoltes, durant una setmana l'ordre establert es capgira i per això molt sovint es repeteix que **'per carnaval tot s'hi val'**. Aquest desordre temporal ens pot divertir, però també cal estar alerta perquè el refranyer adverteix que **'per carnestoltes, totes les bèsties van soltes'**.

Carnestoltes també és una festa en què els papers es capgiren i, escudats rere una màscara o una disfressa, tothom pot dir què pensa. Per això **'per carnaval tothom és igual'**. Per tant, al carnaval hi participa tothom però no sempre en igualtat de condicions: **'Carnestoltes fresques, el blat a divuit, quants n'hi ha que ballen amb el ventre buit'**.

En una situació temporal de desordre i gresca, sobretot cal no prendre's gaire a la valenta allò que passi en aquesta festa: **'Del carnaval, no en facis cabal'**. Fins i tot si ens hem deixat anar molt i hem acabat contraient matrimoni no cal patir perquè **'casament de Carnaval, casament que res val'**. Perquè allò que passa per carnaval només té validesa legal i moral en el marc d'aquesta festa.

Ara, Carnestoltes és una festa que té un principi i un final molt marcats. I quan s'acaba tot torna a la normalitat. Així si continueu fent festa Quaresma enllà us titllaran de guillats: **'Pel boig, tot l'any és carnestoltes'** o **'El qui és carcamal, tot l'any fa carnaval'**. I si no sabem parar, podem fer **'la fi d'en Carnestoltes'**, que vol dir acabar molt malament perquè al final del cicle festiu la figura del Rei Carnestoltes acaba cremada.

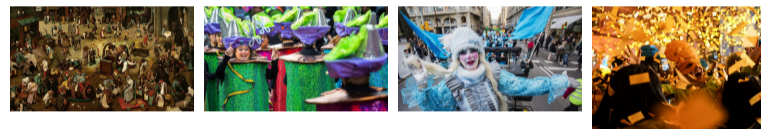
Els set pecats capitals... i les conseqüències

Per carnaval tot allò que durant la resta de l'any és malvist o moralment reprovable es pot fer. Per això és fàcil de deixar-se anar als excessos de menjar, de beure, de la carn... Per això es diu: **'Per Carnaval, més vi que pa'**, **'Pel temps de Carnestoltes, molt vi i molts poca-soltes'** o **'La carn que no es remou per Carnestoltes, no és carn, és fang'**.

Però tants excessos festius tenen un preu. I qui l'hagi de pagar segurament estarà trist, farà **'cara de Dijous Sant però presentarà fets de Carnestoltes'**. A vegades aquest preu és econòmic: **'El dimarts de Carnestoltes és un dia divertit: ens escura les butxaques i ens fa anar contents al llit'**. I a vegades té forma de problema familiar: **'Quan el pare fa Carnestoltes, els fills fan Quaresma'**.

Però hi ha una seqüela on el refranyer posa un èmfasi especial: els embarassos no desitjats. Hi ha un bon reguitzell de dites que adverteixen que les conseqüències no són immediates, però sortiran al cap denou mesos: **'Els pecats de carnaval surten per Tots Sants'**, **'Les ballades de carnaval, surten per Tots Sants'**, **'Les bogeries que se semblen per carnestoltes, es cullen per Tots Sants'**, **'Les bromes de carnestoltes per Tots Sants surten a la llum'**, **'Les bromes de carnestoltes són penes de Tots Sants'**, **'Rialles de carnestoltes, ploralles de Tots Sants'**.

A més, antigament les consumacions i els embarassos sempre solien acabar amb un casament forçós: **'Carnaval amb la dona, Pasqua amb el capellà'**, **'Amors de carnestoltes, casaments de revoltes'**.

Enllaços relacionats

[Com se celebra carnaval a la resta del món?](#)

[Botifarra d'ou, coca de llardons i truita: la rica gastronomia carnavalesca](#)